

Lieksanjoen sillan (kt73) asemakaavan muutoksen ja laajennuksen hyväksyminen (kaavatyö 945)

Kaupunginhallitus 16.05.2022 § 173

Valmistelija

Maankäyttöpäällikkö

Lieksanjoen silta sijaitsee Itä-Suomen liikenteen kannalta strategisesti tärkeässä paikassa kantatie 73 (Karjalantie) alueella. Sillan on todettu olevan heikkokuntoinen ja tilalle on rakennettava uusi silta. On myös todettu, ettei sillan mahdollisesti rikkoutuessa kohtuullista korvaavaa reittiä ole tarjolla.

Siltaratkaisuja on tutkittu erityisesti vuoden 2022 aikana. Toteutusvaihtoehdoista todetaan, että Lieksan kaupungille esitellyssä tiesuunnitelmassa suunnitellaan uusi silta vanhan sillan itäpuolelle. Rakentamisaikana vanha silta on edelleen käytössä.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Lieksan kaupunkia aloittamaan asemakaavamuutoksen Lieksanjoen sillan ympäristössä kantatiellä 73. Asemakaavamuutos on välttämätön tiesuunnitelman hyväksymiseksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 17 §:n mukaan.

Kaavamuutoksella ja laajennuksella ratkaistaan kantatien uusi sijainti ja maantien alueiden muutokset vanhan sillan viereen. Kaavaa arvioidaan muutettavan nykyisen sillan pohjois- ja eteläpenkereellä sekä Karjalantien ja Siltakadun liittymäalueen ympäristössä. Tarkempi kaava-alueen rajausta esitetään suunnitelmien tarkennuttua ja viimeistään kaavaluonnosvaiheessa.

Kaavamuutoksen perusteella hyväksyttävässä tiesuunnitelmassa on kyse merkittävästä alueen yleisestä edusta ja liikenneturvallisuuden parantamisesta. Lieksanjoen ylittävä liikenteen hyvä katkoton sujuminen on Lieksan kaupungille, sen asukkaille, työvoimalle ja elinvoimalle sekä turvallisuudelle erittäin tärkeä strateginen tekijä. Myös kauttakulkuliikenteen sujuvuudella on erittäin suuri merkitys.

Liitteenä on 12.5.2022 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. kuuluttaa Lieksanjoen sillan asemakaavan muutoksen ja laajennuksen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n mukaisesti vireille ja
2. asettaa 12.5.2022 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville ja
3. pyytää tarvittavat lausunnot.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

1. kuuluttaa Lieksanjoen sillan asemakaavan muutoksen ja laajennuksen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n mukaisesti vireille ja

2. asettaa 12.5.2022 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville ja

3. pyytää tarvittavat lausunnot.

Lisätietoja

Maankäyttöpäällikkö Jukka Haltilahti, p. 040 1044 840,
sähköposti jukka.haltilahti@lieksa.fi

Kaupunginhallitus 23.01.2023 § 39

Valmistelija

Elinvoimajohtaja vt. maankäyttöpäällikkö

Lieksanjoen sillan (kt73) asemakaavan muutoksen ja laajennuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) pidettiin nähtävillä kaupunginhallituksen 16.5.2022 § 173 päätöksen mukaisesti ajalla 19.5.-10.6.2022. Kaavasta pyydettiin viranomaislausunnot sekä lausunnot muilta asiaan liittyviltä osallisilta.

Asemakaavamuutoksella ja laajennuksella ratkaistaan Karjalantien (kt73) Lieksanjoen uuden sillan sijainti, nykyisen maantienalueen aluevarausten muutokset ja asemakaavan laajennuksen aluevaraukset.

Asemakaavamuutoksella tutkitaan myös Karjalantien (kt73) ja Siltakadun risteyksen liikennejärjestelyt sekä Kirkkokadun liikennejärjestely.

Asemakaavaluonnosta on valmisteltu syksyn 2022 aikana linkittyen ELY-keskuksen siltasuunnittelun aikatauluihin.

Lausuntonsa jättivät Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Pohjois-Savon ELY-keskus, Museovirasto, Lieksan Kehitys Oy LieKe, Kemijoki Oy, Lieksan kulttuuriperinnöntuki ry ja Lieksan kaupungin vesihuoltoliikelaitos.

Pohjois-Savon ELY-keskuksella ja Kemijoki Oy:llä ei ollut huomautettavaa. Museovirasto lausui, ettei se osallistu kaavan käsittelyyn, vaan sen hoitaa Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus toivoo lausunnossaan, että kaavamääräyksissä otetaan huomioon uuden sillan sopeutuminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön sekä maisemaan. Lisäksi Ely-keskus pyytää ottamaan huomioon kaavassa (selostuksessa) Siltakadun alkupään puutalot, mikäli ne kuuluvat kaava-alueeseen sekä selvittämään, onko vanhan sillan rakenteissa lepakoiden levähtämispaikkoja.

- *Vastine: Kaavamääräyksissä on otettu huomioon kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennettu ympäristö ja maisema. Siltakadun alkupään vanhat puutalot eivät sisälly kaava-alueeseen. AFRY:n teettämässä luontoselvityksessä on todettu, ettei sillan rakenteissa ole havaittu merkkejä lepakoista.*

Lieksan kulttuuriperinnön tuki ry toteaa lausunnossaan, että Lieksanjoen sillan (kt73) kaavahanke liittyy oleellisesti samassa kehysympäristössä olevan ns. Mähkönsillan kaavaan ja näiden vierekkäisten kaavojen vaikutukset toisiinsa tulee tutkia ensisijaisen tarkasti. Lausunnossa tuodaan esille se, että Suomen valtio (Pohjois-Savon ELY-keskus/Väylävirasto) on todennut Lieksanjoen sillan uusimisen tarpeen. Tämän luo mahdollisuuden Lieksan kaupungille rakentaa varasilta

purettavan sillan tilalle ja tämä tulee ottaa huomioon valmisteltavassa kaavassa. Muutoin lausunnossa tuodaan esille kannanottona Lieksan vanhan kaarisillan suojeleuun ja kunnostamiseen liittyviä asioita.

- *Vastine: Kaavaprosessit kummassakin kaavassa ovat erillisiä ja Lieksanjoen sillan (kt73) kaavassa tarkastellaan asiaa ko. kaava-alueen osalta. Lieksanjoen silta ja Karjalantie (kt73) kuuluvat ELY-keskukselle, ja kaavalla ratkaistaan alueen omistajan esittämän ratkaisun mukaisesti uuden sillan rakentamisen mahdollistaminen alueelle.*

Vesihuoltoliikelaitoksen lausunnossa tuodaan esille se, että Lieksan vesihuoltoliikelaitoksen vesihuollon runkolinjat sekä paineviemäri tulee ottaa huomioon kaavoituksessa.

- *Vastine: Vesihuollon runkolinjat ja paineviemäri otetaan huomioon siltasuunnittelussa.*

Mielipiteitä saatiin yksi, mutta siinä ei tuoda varsinaisesti esiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tai kaavahankkeeseen liittyviä asioita.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma esittää kaavahankkeen yleisellä tasoilla ja siten saatu palaute oli sen mukaista. Palaute ja vastineet niihin ovat kaavaselostuksen liitteenä 3.

Liitteenä on 19.1.2023 päivätyt kaavaluonnos ja kaavaselostus liitteineen.

Kaava-asiakirjat ja erillisliitteet ovat kaavan verkkosivulla <https://www.lieksa.fi/laadinnassa-olevat-kaavat>.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää 1. asettaa 19.1.2023 päivätyn Lieksanjoen sillan (kt73) asemakaavan muutoksen ja laajennuksen kaavaluonnoksen selostuksineen nähtäville ja 2. pyytää tarvittavat lausunnot.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti 1. asettaa 19.1.2023 päivätyn Lieksanjoen sillan (kt73) asemakaavan muutoksen ja laajennuksen kaavaluonnoksen selostuksineen nähtäville ja 2. pyytää tarvittavat lausunnot.
Lisätietoja	Elinvoimajohtaja vt. maankäyttöpäällikkö Susanna Saastamoinen, p. 040 1044 009, sähköposti susanna.saastamoinen(at)lieksa.fi
Kaupunginhallitus 23.10.2023 § 333	
Valmistelija	Elinvoimajohtaja, vt. maankäyttöpäällikkö Lieksanjoen sillan (kt73) asemakaavan muutoksen ja laajennuksen kaavaluonnos asetettiin nähtäville kaupunginhallituksen 23.1.2023 § 39 päätöksen mukaisesti. Kaavaluonnos oli nähtävillä ajalla 26.1.–17.2.2023.

Kaavasta pyydettiin viranomaislausunnot sekä lausunnot muilta asiaan liittyviltä osallisilta.

Asemakaavamuutoksella ja laajennuksella sekä osittaisella kumoamisella ratkaistaan Karjalantien (kt73) Lieksanjoen uuden sillan sijainti, nykyisen maantienalueen aluevarausten muutokset ja asemakaavan laajennuksen aluevaraukset. Asemakaavamuutoksella tutkitaan myös Karjalantien (kt73) ja Siltakadun risteyksen liikennejärjestelyt sekä Kirkkokadun liikennejärjestely.

Lausunnot pyydettiin seuraavilta viranomaistahoilta ja yhdistyksiltä: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Pohjois-Savon ELY-keskus, Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo, Väylävirasto, Pohjois-Karjalan pelastuslaitos, Lieksan kulttuuriperinnön tuki ry, Lieksan kaupunkikeskusyhdistys ry, Lieksan luonnonystävät ry, Lieksan Yrittäjät ry, Lieksan Naisyrittäjät ry, Kemijoki Oy, Lieksan kaupungin hyvinvointipalvelut, elinvoimapaalvelut, kuntatekniikkaliikelaitos ja vesihuoltoliikelaitos, sekä Lieksan Kehitys Oy LieKe.

Lisäksi tiedotettiin kirjeellä erikseen lähialueen naapureita ja kaava-alueen maanomistajia.

Lausuntonsa jättivät:

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Pohjois-Savon ELY-keskus (liikenne ja infrastruktuuri), Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo, Väylävirasto, Lieksan kaupungin vesihuoltoliikelaitos, Lieksan Kehitys Oy LieKe, Lieksan Yrittäjät ry, Kemijoki Oy ja Lieksan kaupunkikeskusyhdistys ry.

Mielipiteitä ei jätetty.

Väylävirastolla, Lieksan yrittäjät ry:llä, Kemijoki Oy:llä ja Lieksan kaupunkikeskusyhdistys ry:llä ei ollut huomautettavaa itse kaavaluonnokseen.

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton lausunto:

Asemakaavamuutoksella ja laajennuksella ratkaistaan Karjalantien (kt73) Lieksanjoen uuden sillan sijainti, nykyisen maantiealueen aluevarausten muutokset ja asemakaavan laajennuksen aluevaraukset. Asemakaavamuutoksella tutkitaan myös Karjalantien (kt73) ja Siltakadun risteyksen liikennejärjestelyt sekä Kirkkokadun liikennejärjestely.

Maakuntakaava 2040:ssä kantatie 73 sisältyy kaavamerkintään liikenteen kehityskäytävä (lk) ja se esitetään kaavamerkinnällä valtatie/kantatie (vt/kt). Pohjois-Karjalan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa 2030 kantatie 73 esitetään osana Kuutoskäytävää ja tavoitteena on, että tie palvelee elinkeinoelämän kuljetuksia kilpailukykyisesti sekä mahdollistaa arjen sujuvan ja turvallisen liikkumisen. Pohjois-Karjalan maakuntaliiton mielestä kaavaluonnoksessa esitetty kaavaratkaisu on maakuntakaavan mukainen ja toteuttaa myös maakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitettyjä tavoitteita. Maakuntaliitto toteaa, että kaavaratkaisulla osaltaan varmistetaan ja parannetaan sekä kantatien 73 pitkämatkaista liikennöitävyyttä sekä myös Lieksan kaupungin sisäisiä liikenneyhteyksiä, erityisesti kaupungin keskustasta Lieksan sataman suuntaan.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto on myös mukana tiesuunnitelman Kt73 välillä Braheantie-Timintrantie hankeryhmässä ja on tätä kautta pystynyt myös seuraamaan ja ohjaamaan tiesuunnitteluprosessia.

Vastine: Merkitään tiedoksi. Ei toimenpiteitä.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunto:

Alueidenkäytön osalta asemakaavaluonnoksessa ei ole huomautettavaa. Suunnittelutyötä ohjaavan Lieksan keskustaajaman osayleiskaavan ohjausvaikutus on otettu asianmukaisesti huomioon.

Vastine: Merkitään tiedoksi. Ei toimenpiteitä.

Luontoselvitys keskittyi kasvillisuuteen ja luontotyyppeihin; näiden osalta ei ole tarvetta täydennyksille. Maastokäynnin ajankohta oli kuitenkin liian myöhäinen viitasammakon kannalta. Tämän takia ei ole käsillä riittävästi tietoa, jotta hankkeen vaikutuksia viitasammakolle voitaisiin arvioida. Sama koskee luontodirektiivin liitteen IV a korentoja (siro-, täplä- ja lummelampikorento). Näistä tarvitaan oikeaan aikaan tehdyt selvitykset. Lepakoiden osalta tarvitaan yksityiskohtaisempi selvitys, jossa on käytetty defektoria. Liito-oravan osalta kaavan vaikutukset ovat hyvin vähäisiä. Tarvetta erilliselle liito-oravaselvitykselle ei ole.

Vastine: Kesän 2023 aikana on laadittu Lieksanjoen sillan tiesuunnitelman luontoselvitys ja Lieksanjoen sillan lepakkoselvitys. Tulokset on huomioitu kaavaehdotuksessa soveltuvin osin. Myös vaikutusarviointia on tarkistettu tältä osin.

Yleisiin määräyksiin esitetään lisättäväksi, että uuden sillan suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto. Silta tulee olemaan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun ympäristön kupeessa (RKY: Pielisen museo ja kulttuuriympäristö), lisäksi suunnittelualue kuuluu suurelta osin voimassa olevassa Lieksan keskustaajaman yleiskaavassa paikallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen (ma).

Vastine: Yleismääräyksiin on lisätty, että uuden sillan suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto. Perusteluna määräykselle on RKY-alueen läheisyys. Lisäksi kaavaselostukseen on tarkennettu yleiskaavan kuvausta sekä yleiskaavasta johdettuja tavoitteita.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto:

Kaavaluonnoksen liiteaineistona on useita liikenteellisiä selvityksiä, jotka liittyvät tiesuunnittelua edeltäviin selvityksiin ja Lieksan keskustaajaman osayleiskaavatyöhön. Keskeisiä selvityksiä on avattu kaavaselostuksessa riittävästi. Kaavaselostukseen olisi tosin hyvä lisätä kuva tämän hetken suunnitteluratkaisusta havainnollistamaan ja perustelemaan kaavaluonnoksen rajausta.

Vastine: Ote tiesuunnitelmasta on lisätty kaavaselostukseen.

ELY-keskus huomauttaa, että asemakaavassa tulee osoittaa kaikki maantien liikennealueelle (LT) sallittavat katu- ja yksityistieliittymät liittmänuolilla.

Vastine: Liittymänuolet on lisätty kaavakarttaan.

Teknisinä huomioina ELY-keskus mainitsee, että kaavaselostukseen on syytä lisätä maininta, että Pohjois-Savon ELY-keskus laatii parhaillaan tiesuunnitelmaa Lieksanjoen sillan uusimiseksi. Kaavaselostuksen kappaletta 4.1 Kaavan rakenne tulee korjata siten, että kappaleessa puhutaan katualueen sijasta maantien liikennealueesta. Muutenkin kaavaselostuksessa ja merkinnöissä on syytä käyttää kaavatunnuksen LT yhteydessä termiä maantien liikennealue.

Vastine: Maininta on lisätty kaavaselostuksen liiteluetteloon, lähtökohta-aineistoon. Lisäksi tiesuunnitelma on mainittu kohdassa 3.4.2 Lähtökohta-aineiston asettamat tavoitteet→ Suunnittelutilanteesta johdetut tavoitteet.

Kohdan 4.1 "katualue" on korjattu muotoon "maantien alue".

Termi "yleisen tien alue" on muutettu muotoon "maantien alue".

Pohjois-Karjalan alueellisen vastuumuseon lausunto:

Brahean kaupungin paikka edustaa erästä Pohjois-Karjalan arkeologisesti kiinnostavinta kokonaisuutta, mutta sillä voidaan nähdä myös merkitystä myös muun muassa matkailun ja paikallisidentiteetin rakentamisen kannalta. Kohteen puutteellisen tutkimustilanteen vuoksi kaupungista ja siitä mahdollisesti maaperässä säilyneistä merkeistä ei kuitenkaan nykyisellään voida sanoa paljoa.

Koska kohteen statusta kiinteänä muinaisjäännöksenä ei ole selvitetty kattavasti aikaisemmissa inventoinneissa, on Pohjois-Karjalan alueellisen vastuumuseon mahdotonta ottaa kantaa kaavan vaikutuksesta mahdollisille arkeologisen kulttuuriperinnön kohteille. Suunnittelualueen arkeologinen kulttuuriperintö tulee selvittää Brahean kaupungin paikan läheisyydessä arkeologisen tarkkuusinventoinnin keinoin ennen kaavan etene-mistä seuraavaan vaiheeseen. Inventointi tulee ulottaa myös Varasjoen alueelle, jonka pohjalla on mahdollisesti säilynyt kaupungin elinkeinoista, liikennöinnistä tai kaupankäynnistä kertovia jäännöksiä, kuten kalastuslaitteita, laiturirakenteita tai vesikulkuvälineitä.

Pappilanniemen mahdollinen muinaisjäännös puolestaan sijaitsee alueella, jolle osoitetaan kaavassa suojaviheralue (EV) ja sen osalta tarvetta selvitykselle ei ole.

Vastine: Kaavaluonnoksesta saatujen lausuntojen jälkeen järjestettiin 2.5.2023 viranomaisneuvottelu, johon osallistuivat Pohjois-Karjalan alueellisen vastuumuseon, Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen, kaupungin ja kaavaa laativan konsultin edustajat. Neuvottelun tarkoituksena oli keskustella Pohjois-Karjalan alueellisen vastuumuseon lausunnon sisällöstä. Neuvottelussa sovittiin, että siltahankkeeseen liittyen on tehtävä joko asemakaavan yhteydessä inventointi tai rakentamisaikainen valvonta arkeologin toimesta. Päätös menettelytavasta jätettiin Lieksan kaupungille ja Pohjois-Savon ELY-keskukselle. Neuvottelussa todettiin myös, että jos edetään inventoinnin kautta eikä siinä tehdä löytöjä, valvontaa ei tarvita rakennusvaiheessa. Neuvottelussa sovittiin myös, mitä aluetta arkeologinen inventointi tai valvonta tulee koskea.

Viranomaisneuvottelun jälkeen päätettiin, että arkeologia huomioidaan rakentamisaikaisella valvonnalla. Maininta viranomaisneuvottelusta ja neuvottelussa sovituista asioista on lisätty kaavaselostukseen.

Kartassa sillan vasemmalle puolelle sijoittuu Pielisen museon, Isopappilan ja Lieksan kirkon muodostama kulttuuriympäristö, RKY, jonka museo toivoo säilyvän uuden sillan rakentamisen yhteydessä koskemattomana.

Vastine: RKY-alue ei voi jäädä täysin kaava-alueen ulkopuolelle, koska sen aluerajaus ulottuu hyvin lähelle nykyistä Karjalantietä ja nykyistä siltaa.

Lieksan vesihuoltoliikelaitoksen lausunto:

Kaavavalmistelussa ja kaavoituksessa tulee ottaa huomioon kaava-alueerajauksen sisällä sijaitsevat Lieksan kaupungin vesihuoltoliikelaitoksen vesihuollon runkolinjat sekä paineviemärit.

Vastine: Asemakaavassa ei ole tarpeen osoittaa yleisille alueille sijoituvia kaapeli-/johtolinjoja. Ei toimenpiteitä.

Lieksan Kehitys Oy:n LieKe lausunto:

Lausuntonaan Lieksan Kehitys Oy LieKe toteaa, että kasvavan liiketoiminnan vuoksi lieksalaisten yritysten logistiset tarpeet ovat myös tieliikenteen osalta merkittävät. Tätä taustaa vasten sujuvan liikenteen varmistaminen Karjalantiellä on välttämätöntä kaikissa olosuhteissa, myös uuden sillan rakentamisen aikana.

Vastine: Uusi silta rakennetaan nykyisen viereen, ja tavoitteena on rakentaa uusi silta siten, että vanha on käytössä. Toteuttamisen

ajoittamisesta on lisätty maininta kaavaselostukseen sekä asemakaavan yleismääräyksiin.

Edellä olleita lausuntoja on voitu lyhentää. Saatua palautetta on esitelty ja niihin on vastattu tarkemmin vastineraportissa kaavaselostuksen liitteessä 4.

Kaavaehdotuksen työstämisen aikatauluun on vaikuttanut mm. maantien (Karjalantien) ja Lieksanjoen sillan suunnittelussa ja kaavatyössä tarvittava lopullinen aluerajaus, joka saatiin kaavasuunnitteluun syyskuun lopussa, sekä viranomaisneuvotteluissa esille tuotujen tarvittavien selvitysten valmistuminen heinäkuun loppuun mennessä.

Oleellisimmat muutokset kaavaehdotukseen:

- Asemakaava-alueeseen on lisätty uuden Braheantien linjauksen ja joen välisiä alueita mukaan lukien nykyisen Braheantien Kirkkokaduksi muuttuva osuus. Ne on osoitettu suojaviher- ja pysäköintialueiksi (EV, LP) sekä katualueeksi.
- Asemakaava-alueesta on poistettu Lieksanjoen osuus niiltä osin, kuin joki pysyisi vesialueena. Kaava-alueen rajaus päättyy joen molemmin puolin suunnilleen rantaviivaan. Rantaan on osoitettu suojaviheraluetta (EV) sekä maantien aluetta (LT). Maantien alue on määritelty tiesuunnitelman mukaisesti sen perusteella, mihin tien ja sillan rakentaminen vaikuttaa; sillan osalta mm. vedenalaiset rakenteet.
- Edellä mainituista aluerajausmuutoksista ja voimassa olevasta kaavatilanteesta johtuen on tarpeen kumota pieni asemakaava-alue. Kumottava kaava on esitetty erillisellä karttaotteella.
- Asemakaavassa on huomioitu valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö, RKY (Pielisen museo ja kulttuuriympäristö).
- Yleismääräyksiä on tarkennettu mm. uuden sillan ulkoasun ja rky-alueeseen sopeutumisen osalta. Lisäksi on annettu määräys arkeologisen kulttuuriperinnön huomioimisesta rakentamisen aikana tehtävänä valvontana ja että sillan suunnitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

Muutoin kaava-asiakirjoihin on tehty lähinnä teknisuonteisia korjauksia ja täydennyksiä.

Liitteenä on 19.10.2023 päivätty kaavaehdotus ja kaavaselostus liitteineen.

Kaava-asiakirjat ja erillisliitteet ovat kaavan verkkosivulla <https://www.lieksa.fi/laadinnassa-olevat-kaavat>.

Esittelijä

Vt. Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. asettaa 19.10.2023 päivätyn Lieksanjoen sillan (kt73) asemakaavan muutoksen ja laajennuksen sekä osittaisen kumoamisen kaavaehdotuksen selostuksineen nähtäville ja

2. pyytää tarvittavat lausunnot.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

1. asettaa 19.10.2023 päivätyn Lieksanjoen sillan (kt73) asemakaavan muutoksen ja laajennuksen sekä osittaisen kumoamisen kaavaehdotuksen selostuksineen nähtäville ja

2. pyytää tarvittavat lausunnot.

Lisätietoja

Elinvoimajohtaja, vt. maankäyttöpäällikkö Susanna Saastamoinen,
p. 040 1044 009, sähköposti susanna.saastamoinen@lieksa.fi

Kaupunginhallitus 04.12.2023 § 388
325/10.02.03.00/2022

Valmistelija

Elinvoimajohtaja, vt. maankäyttöpäällikkö

Lieksanjoen sillan (kt73) asemakaavan muutoksen ja laajennuksen sekä osittaisen kumoamisen kaavaehdotus asetettiin nähtäville kaupunginhallituksen 23.10.2023 § 333 päätöksen mukaisesti. Kaavaluonnos oli nähtävillä ajalla 26.10.–24.11.2023. Kaavasta pyydettiin viranomaislausunnot sekä lausunnot muilta asiaan liittyviltä osallisilta.

Asemakaavamuutoksella ja laajennuksella ratkaistaan Karjalantien (kt73) Lieksanjoen uuden sillan sijainti, nykyisen maantienalueen aluevarausten muutokset ja asemakaavan laajennuksen aluevaraukset. Asemakaavamuutoksella tutkitaan myös Karjalantien (kt73) ja Siltakadun risteyksen liikennejärjestelyt sekä Kirkkokadun liikennejärjestely.

Lausunnot pyydettiin seuraavilta viranomaistahoilta ja yhdistyksiltä: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Pohjois-Savon ELY-keskus, Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo, Väylävirasto, Pohjois-Karjalan pelastuslaitos, Lieksan kulttuuriperinnön tuki ry, Lieksan kaupunkikeskusyhdistys ry, Lieksan luonnonystävät ry, Lieksan Yrittäjät ry, Lieksan Naisyrittäjät ry, Kemijoki Oy, Lieksan kaupungin hyvinvointipalvelut, elinvoimapalvelut (ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta), kuntatekniikkaliikelaitos ja vesihuoltoliikelaitos sekä Lieksan Kehitys Oy LieKe.

Lisäksi tiedotettiin kirjeellä erikseen lähialueen naapureita ja kaava-alueen maanomistajia.

Lausuntonsa jättivät:

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Pohjois-Savon ELY-keskus (liikenne ja infrastruktuuri), Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo, Pohjois-Karjalan pelastuslaitos, Lieksan kaupungin vesihuoltoliikelaitos, Lieksan Kehitys Oy LieKe ja Kemijoki Oy.

Mielipiteitä ei jätetty.

Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksella, Kemijoki Oy:llä, Lieksan kaupungin vesihuoltoliikelaitoksella ja Lieksan Kehitys Oy LieKellä ei ollut huomautettavaa itse kaavaehdotukseen.

Alla olevia lausuntoja on voitu lyhentää.

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton lausunto:

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto pitää hyvänä, että Lieksan kaupunki on laatimassa kyseistä asemakaavan muutosta samanaikaisesti käynnissä olevan tiesuunnitteluprosessin kanssa. Tällä varmistetaan myös osin se,

että tiesuunnitelma etenee mahdollisimman nopeasti hyväksyntään ja toteutukseen asti.

Maakuntaliitto on antanut jo lausunnon kaavaluonnoksesta ja toistaa tässä ehdotusvaiheessakin, että esitetty kaavaratkaisu on maakuntakaavan mukainen ja toteuttaa myös maakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa esitettyjä tavoitteita. Kaavalla varmistetaan tiesuunnitelman toteuttaminen ja parannetaan siten kantatien 73 pitkämatkaista liikennöitävyyttä että Lieksan kaupungin sisäisiä liikenneyhteyksiä, erityisesti kaupungin keskustasta Lieksan sataman suuntaan.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Pohjois-Karjalan Ely-keskuksen lausunto:

Alueidenkäyttö

Kaava-alueen raja-alue on muuttunut luonnosvaiheessa esitetystä. Kaava-alue on ehdotuksessa jaettu kahteen osaan, jotka sijoittuvat Lieksanjoen etelä- ja pohjoispuolille. Kaava-alueen länsireunaan, Lieksanjoen pohjoispuolelle on lisätty suojaviheralueeksi (EV), yleiseksi pysäköintialueeksi (LP) ja katualueeksi osoitetut alueet. Maantien aluetta (LT) ei kaavaluonnoksen mukaan enää osoiteta koko joen ylitse. Kaavaehdotuksessa ei myöskään enää osoiteta vesialuetta (W). Kaavaselostuksessa (s. 21) käydään läpi luonnosvaiheen jälkeen tehtyjä muutoksia. Selostuksessa todetaan, että jokea ei oteta vesialueena mukaan kaava-alueeseen.

Kaavaselostuksessa ei käsitellä sitä, miksi maantien aluetta (LT) ei osoiteta kokonaan joen yli, kuten luonnosvaiheessa. Kaavaehdotuksessa osoitettu ratkaisu tarkoittaa käytännössä sitä, että suurin osa uudesta sillasta tulee sijoittumaan kaava-alueen ulkopuolelle. Koko kaavahankkeen keskeinen tarkoitus on mahdollistaa sillan rakentaminen ja ohjata sitä tarpeellisilla kaavan merkinnöillä ja määräyksillä. Kaavan yleisissä määräyksissä annetaan useampi uutta siltaa koskeva määräys. Kaavamääräykset voivat ohjata rakentamista vain kaava-alueella, joten määräykset ohjaavat uuden sillan rakentamista ainoastaan siltä osin kuin silta sijoittuu kaava-alueelle. Näin ollen kaava-alueen rajausta on syytä muuttaa siten, että uusi silta sijoittuu kokonaisuudessaan kaava-alueelle.

Luontoasiat

Kaavan tausta-aineistona on käytetty Lieksan keskustaajaman osayleiskaavaa varten vuonna 2020 laadittua luontoselvitystä. Sen mukaan suunnittelualueella ei esiinny luonnonsuojelulain, vesilain tai metsälain mukaisia suojeltuja luontotyyppisiä. Kaavan liiteaineistona on myös kaava-alueelle sijoittuvaa tie- ja siltahanketta varten vuonna 2023 laadittu luontoselvitys. Luontoselvityksen mukaan alueella oleva Varasjoen kosteikko on viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikka. Viitasammakko on rauhoitettu ja luontodirektiivin liitteessä IV mainittu tiukasti suojeltu laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n nojalla kielletty. Viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkaa ei ole osoitettu kaavaehdotuksen kartalla. Lisääntymis- ja levähdyspaikka sijoittuu kaavan LT- ja EV-alueille. LT-alueelle on tarkoitettu rakentaa katuyhteys Varasjoen kosteikon ylitse Braheantien ja Karjalantien välille. Lisääntymis- ja levähdyspaikan turvaamiseksi se on tarpeen osoittaa kaavakartalla tarkoituksenmukaisella merkinnällä (luo) ja suojelumääräyksellä, esim.: Alueella sijaitsee luonnonsuojelulain 78 §:n tarkoittaman lajin (viitasammakko) lisääntymis- ja levähdyspaikka, jonka heikentäminen ja hävittäminen on kielletty.

Luontoselvityksen mukaan ajoneuvoliittymän rakennustyöt voivat vaikuttaa merkittävästi viitasammakon elinympäristöön, mutta haitallisia vaikutuksia olisi mahdollista lieventää ajoittamalla rakentaminen kevät- ja kesäkauden

loppupuolelle. Rakennustöiden yhteydessä tehtävän joen osittaisen ruoppaamisen ja avovesialan lisääntymisen on toisaalta arvioitu parantavan viitasammakon elinolosuhteita. Selvityksessä on todettu, että Varasjoen kosteikon osalta on tarpeen selvittää, onko luonnonsuojelulain mukainen poikkeamislupa tarpeen hankkeessa.

Luonnonsuojelulain tarkoittamasta, luontodirektiivin liitteessä IV mainitun lajin lisääntymis- ja levähdyspaikan heikentämis- ja hävittämiskiellosta voidaan poiketa ELY-keskuksen luvalla vain tietyin, luonnonsuojelulain 83 §:ssä mainituin edellytyksin ja jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole olemassa. ELY-keskus painottaa, että Varasjoen kosteikon ylittävän tien suunnittelu ja rakentaminen tulee ensisijaisesti pyrkiä toteuttamaan niin, että viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikan heikentäminen ja hävittäminen voidaan välttää. Tämä on mahdollista, mikäli kosteikon vesitalous ei muutu, eikä viitasammakolle soveliaan elinympäristön pinta-ala oleellisesti vähene rakentamisen seurauksena. Katuyhteyden rakentamisen suunnittelussa tulee esittää lievennystoimet, joilla haitallisten vaikutusten syntyminen voidaan estää. Tarkentuneen suunnitelman perusteella voidaan arvioida, onko rakentaminen mahdollista toteuttaa ilman luonnonsuojelulain mukaista poikkeamislupaa ja tarvittaessa myös se, onko poikkeamisluvan myöntämiselle riittävät perusteet.

Vastine: Alueidenkäyttö. Vesialue päätettiin jättää pois kaava-alueesta, koska siltasuunnittelun hankeryhmän kanssa käytyjen keskustelujen perusteella nykyään liikenneväyliä ei ole enää tapana merkitä asemakaavaan – periaatteet eivät kuitenkaan ole kovin selkeät, ja asiaan on ilmeisesti tulossa myöhemmin ohjeistustakin.

Kumpikaan edellä mainittu tapa ei estäisi sillan rakentamista, koska sen toteuttaminen ja käyttöoikeus hoidetaan tietoisuudella. On kuitenkin totta, että edellä mainitun ratkaisun jälkeen silta, jolle tosiaan on osoitettu myös yleismääräyksiä, jää asemakaava-alueen ulkopuolelle. Sen vuoksi joki lisätään vielä kaava-alueeseen ja se merkitään W-alueeksi. Sillan kohta merkitään osa-alueena käyttäen tieoikeuden rajaviivoja. Muutos on varmistettu osalliselta, jota muutos koskee.

Luontoasiat. Viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka lisätään luonnonalueena asemakaavaan.

Pohjois-Savon Ely-keskuksen lausunto:

ELY-keskus antoi lausuntonsa kaavan luonnos-vaiheesta 15.2.2023.

Lausunto on otettu pää-osin hyvin huomioon kaavaehdotuksessa.

Teknisenä yksityiskohtana ELY-keskus täsmentää, että Braheantien ja Siltakadun liittymänuolet tulee siirtää maantien alueen (LT) puolelle.

Kirkkokadun liittymänuolet voi poistaa tarpeettomina, koska Kirkkokadulta ei ole liittymiä Karjalantiehen (kt 73) ja eritasoristeyksen merkintä (e) osoittaa Kirkkokadun jatkuvuuden Karjalan-tien alitse. ELY-keskuksella ei ole muuta huomautettavaa asemakaavaehdotukseen.

Vastine: Kaksi liittymänuolta siirretään LT-alueen puolelle. Kirkkokadun liittymänuolet poistetaan.

Pohjois-Karjalan alueellisen vastuumuseon lausunto:

Kaava-alueen läheisyydessä sijaitsee tunnuksella 1000007471

Museoviraston ylläpitämään muinaisjäänösrekisteriin kirjattu mahdollinen muinaisjäänös Brahean kaupungin paikka. Kyseessä on Kreivi Pietari

Brahen vuonna 1652 perustama lyhytikäinen kaupunki, jonka tarkkoja ominaisuuksia, laajuutta tai statusta muinaismuistolain (295/1963)

rauhhoittamana kiinteänä muinaisjäänöksenä ei ole määritetty aluetta koskevissa aikaisemmissa arkeologissa inventoinneissa. Museo on kaavan

luonnosvaiheessa antamassaan lausunnossa

(58/00.01.06/202308.02.2023) sekä luonnosvaiheen

viranomaisneuvottelussa 2.5.2023 nostanut esiin muun muassa kohteen

tutkimustarvetta koskevia kysymyksiä, sillä nykytiedon valossa kohteen jatkumista hankealueelle on mahdoton todeta. Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo on tutustunut lausuntopyyntönsä ohessa olevaan kaava-aineistoon ja toteaa saamiensa tietojen perusteella, että mahdollinen muinaisjäännös luvataan huomioida viranomaisneuvottelussa sovitulla tavalla (työn aikainen arkeologinen valvonta neuvottelussa sovitulla alueella). Tämän vuoksi museolla ei hankkeen tässä vaiheessa ole työstä erityistä kommentoitavaa. Vastine: Merkitään tiedoksi.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen asemakaavaan on tehty seuraavat muutokset:

Muutos	Perustelu
Jokialue on palautettu kaava-alueeseen noudattaen suunnilleen kaavaluonnosvaiheen rajausta. Joki on osoitettu vesialueeksi (W) ja sillan kohta on merkitty osa-alueena käyttäen tieoikeuden rajaviivoja, tunnus 'si'. Kaava-alueen laajentuminen aiheuttaa sen, että tällä asemakaavalla ei erikseen kumota aiempaa asemakaavan osaa.	Asemakaavan yleismääräykset sisältävät mm. sillan ulkonäköä koskevia määräyksiä, joten silta on syytä sisällyttää kokonaisuudessaan kaava-alueeseen, vaikka sillan rakentaminen ei sitä sinänsä edellytä. Muutos on varmistettu Kemijoki Oy:ltä, joka on vesialueen omistaja.
Luontoselvityksen mukainen viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalue Varasjoessa on merkitty luo-1-merkinnällä. Merkintä kohdistuu LT-, EV- ja katualueille.	Lisäys on tehty Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnon perusteella. Viitasammakko on luontodirektiivin liitteen IV (a) mukainen laji, ja sen elinympäristö on syytä osoittaa asemakaavassa, vaikka alueelle kohdistuisikin infran rakentamista. Muutos on varmistettu Pohjois-Savon ELY-keskukselta, jonka hanke tien parantaminen on.
Siltakadun ja Braheantien liittymänuolet Karjalantielle käännetään LT-alueen puolelle. Lisäksi Kirkkokadun kaksi liittymänuolta poistetaan.	Teknisiä korjauksia. Liittymänuolet on tapana osoittaa LT-alueen puolella. Kirkkokatu alittaa maantien, eikä liity siihen.

Edellä mainitut muutokset on huomioitu kaavaselostuksessa tarpeellisissa kohdissa. Kaava-alueen kasvaminen on huomioitu kaavaselostuksen karttaotteissa, lisäksi on esitetty poikkeavalla värillä.

Tehdyt muutokset ja korjaukset ovat teknisluonteisia ja/tai muutokset on varmistettu osallisilta, joita ne koskevat. Sen vuoksi kaavaehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Liitteenä on 19.10.2023, tark. 30.11.2023 päivätyt kaavaehdotus ja kaavaselostus liitteineen.

Esittelijä	Vt. Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Lieksanjoen sillan (kt73) asemakaavan muutoksen ja laajennuksen 19.10.2023 päivätyn, tark. 30.11.2023 kaavakartan ja kaavaselostuksen mukaisena.
Päätös	<p>Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Lieksanjoen sillan (kt73) asemakaavan muutoksen ja laajennuksen 19.10.2023 päivätyn, tark. 30.11.2023 kaavakartan ja kaavaselostuksen mukaisena.</p> <p>Merkittiin, että tämän asian käsittelyn jälkeen kaupunginhallitus kävi keskustelun ajankohtaisista asioista. Kokous päättyi klo 18.17.</p>
Lisätietoja	Elinvoimajohtaja, vt. maankäyttöpäällikkö Susanna Saastamoinen, p. 040 1044 009, sähköposti susanna.saastamoinen(at)lieksa.fi